ხუთშაბათი, 3 იანვარი 1908 წ.

ი ს ა რ ი

წელიწადი მეორე—№ 2

გაზეთი «ისარი» ერთის წლით ფირს 7 მან., ნახევარი წლითა—4 მან., ერთის თვითა—90 კაპ. გაზეთის გამოწერა შეიძლება ყოველ თვის პირველ რიგზე.

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ფირს 15 კაპ.; უკანასკნელზე—10 კაპ., სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითოეულ სიტყვაზე 5 საუკეთესო ფირს 3 მან., ხუთი საათის შემდეგ—მეტი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება «ისრის» redakciaში და კანტორაში ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარეშე, დილის 9 საათიდან ნაშუადღევის 4 საათამდე.

ხელმოწერილი წერილები არ [illegible] ბეჭდავ მეორე წერილებს და კორესპონდენციებს. redakciaსა დიდხანს არ ინახავენ. [illegible] მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. წერილებით პასუხისათვის საჭიროა საფოსტო მარკები. პირადად redakciaში [illegible] შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეებს გარეშე, დილის 11 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე.

ადრესის გამოცვლა ტფილისიდან ტფილისს გარედ ფირს 1 მან., ხოლო სხვაგან—40 კაპ.

ცალკე ნომერი ყველგან 5 კაპ.

redakciisა და კანტორის ადრესი: ტფილისი, ელისაბეტის ქუჩა, № 1.

ფოსტის ადრესი: **Тифлисъ, редакція «ИСАРИ»**

ყოველ დღიური გაზეთი

„ი ს ა რ ი“

მიიღება ხელის-მოწერა 1908 წლისათვის.

გაზეთის ფასი: წლით როგორც ქალაქში, ისე ქალაქს გარედ—7 მანეთი.
ნახევარი წლით „ „ „ „—4 მანეთი.
ერთი თვით „ „ „ „—90 კაპ.

ძველ ხელის მომწერლებს, ვისაც 1908 წლისთვის გაზეთი არ დაუკვეთია, პირველ იანვრიდანვე მოესპობათ გაზეთის გზავნა.

ფული უნდა გამოიგზავნოს ამ ადრესით: Кочуб. ул. № 14. И. С. Агладзе.

მარიამ ხოლოომონის ასული რაგინშვილისა და ივანე გიორგის ძე რატიშვილი, ბულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და მეგობართა გარდაცვალებასა,—პირველი თავისი ძვირფასი მამისა, ხოლო მეორე—სიმამრისა დეკანოზის

სოლომონ ანდრიას ძის ელიოზიშვილისას.

პანაშვიდი შუადღის 12 საათზე და საღამოს 7 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ ვერის წმ. ნიკოლოოზის ეკლესიაში ხუთშაბათს, 3 იანვარს, დილის 9 საათზე. წესიერი, პანაშვიდის ჯუნი, სახლი № 3.

„ტფილისის კრუჟოკის“ დარბაზში
6 იანვარს 1908 წ. ეკიმართება

ბ ა ლ ი

ტფ. ქართულ კერძო გიმნაზიის სასარგებლოდ.

შესასვლელი ბარათის ფასი 2 მან. 10 კაპ.

(6—5.—1) პასუხის მგზებელი გამგე **კნ. ი კ. თუმანიშვილისა.**

ტფილისის სახალხო თეატრი. ოპერის არტისტთა ამხანაგობა.
ხუთშაბათს 3 იანვარს, ვინც. კომპოზიტორ მოსაწყლეულებით
წარმოდგენილი იქნება:

„ტ ო ს კ ა“. **ბალეტი „ფეია ტიკინეზისა“-ბან**

ოპერა 3 მოქ., მუს. პუჩინისა.

მონაწ. იღებენ: ქ-ნნი გიორინა, ტურჩანინოვა, მარკოვა, ფავიანიკოვა, პახომოვა, სამეშევა; ბ-ნნი ბაგრილოვი, გრინევი, კოპპოლა, დე-ოროტერტი, ლეონდოვი, ეფიმენკოვი, ვნგალკრონი, სიპირიაკოვი.

კაპელმეისტერი: **ვალეანი და კოგანი.** დასაწყისი 8 საათზე.

4 იანვარს **ბენეფისი არტ. ქალის ოკუნევისა, კოპპოლას მონაწ**—„ბოგემა“
6 იანვარს—დილით „**სნეგურო-ქა**“, საღამოთი—„**ფრიკელი ქალი**“. (0—28)

მოსკოვის საფაბრიკო მაღაზია
მამაკაცების, დედა-კაცების და ბავშვების დამზადებულ ტანისამოსისა

„ე ქ ს ე ლ ა ნ ს ი“

გოლოვინის პროსპ., მანთაშოვის სახ. სახლ. საკრებულოს ქვეშად

ა ც ხ ა დ ე ბ ს,

რომ, „ექსელანსის“ ამხ—ბის გამგეობისაგან მიღებულ განკარგულებით, ყველასაქონლის ფასები

დ ა კ ლ ე ბ ე ბ ი ლ ი ა

მომავალ დღესასწაულებისთვის მიღებულ იქნა დიდ-ძალი პიჯაკები, ვიზიტკები, სერთუკები და ფრაკები, შარვლები, ტალტები „ფანტაზია“, ქალებისა და ვაჟების ბაფუტენთავი ზამოსასხამები, პალტოები სახამთრო კარაკულის ტყავის საყელოთი, ფორმები ყველა სასწავლებლის ტანისამოსისა; რუსეთის და სახლეთ-გარეთის მატერიებისა; აგრეთვე ქალების ტანისამოსი უკანასკნელ მოდებისა. დიდ-ძალი პლიუშის ქაკეტები.

ფასები საქარხნო და შეუვაჭრებლად

„ექსელანსის“ ამ—ბის კრივიორიოვის კამოფენაზე მიიღო

ოქროს მედალი

(10—493—10)

ყველაზე ბრილიანტი

ბ ა ლ ა ნ ს ი

ტ ფ ი ლ ი ს ი ს

ბ ა ნ კ ი

**ბ ა ნ კ ი ს ა ნ ა ბ ა ნ ი ს ა ნ ა ბ ა ნ ი ს ა ნ ა ბ ა ნ

ᲙᲘᲗᲮᲕᲘᲡᲘ, 3 ᲘᲐᲜᲕᲐᲠᲘ.

ᲕᲔᲚᲘᲪᲝᲜᲘ

აწმყო და მომავალი.

ფიქრები.

რევოლიუციონერობა ქარ-ტეხილმა გაიარა. ცხოვრების მიმდინარეობა, ცოტად თუ ბევრად, მშვიდობიან კალაპოტში ჩადგა, თუმცა დაბეჯითებით არ შეგვიძლიან ვთქვათ, რომ მისი ამბამოქრებული ტალღები ისევ არ გადამხეთქავს კალაპოტიდან და არ წალეკავს ყველაფერს, რაც კი წინ დაჰხვდება. ყოველ შემთხვევაში, ადარ არის ისეთი გატაცება, ისეთი სიძლიერე მოძრაობისა, რანაირიც დღეშდე იყო. ამიტომ თამამად შეგვიძლიან თვალი გადავავლოთ მახლობელ წარსულს, გულ-დინჯად გადავსინჯოთ იგი და დავინახოთ, რა გავაკეთეთ, რა მოვიგეთ, ან რა გხით უნდა ვიაროთ, რომ უკეთეს შედეგებს მივაღწიოთ. ამისთანა გადასინჯვა განსაკუთარებით ჩვენთვის—ქართველებისთვის—არის საჭიროა.

ქართველმა ხალხმა ენერგიული მონაწილეობა მიიღო რუსეთის განმათავისუფლებელ მოძრაობაში, არც ერთი ისეთი კუთხე არ დარჩა საქართველოში, სადაც ხალხს „ერთობაზე" არ დაეწყო ლაპარაკი და წარსული არ უარეყო. სამჯერ მოხდა არჩევნები სათათბიროში და სამჯერვე საქართველომ სოციალისტები აირჩია. დემოკრატიულს ნაწილს ჩვენი საზოგადოებისას იმდენი ვერ მიუხერხებია, რომ შეკავშირდეს და თავისი საკუთარი იდეოლოგია გაიჩინოს; თქვენ წარმოიდგინეთ, „თავდა-ზნაურობაც კი სოციალისტების გაფლენის ქვეშ იმყოფებოდა; ეკონომიურად სრულებით დამონავებული ერი ჯერ იძულებული იქნება სხვა ერთა ბურჟუაზიელ კლასებს ემსახუროს და შემდეგ სრულებით დაუთმოს ადგილი იმავე ერთა მშრომელ კლასსებსაც, ე. ი., ამოწყდეს და განქრეს დედამიწის ზურგიდგან. და ესეთი ისტორიული პროცესსი უკვე დაიწყო ჩვენს ხალხსთვის: მთელი აღმოსავლეთი საქართველო, როგორც ყველანი ვხედავთ, უკვე გადაქცეულია საკოლონიაციო ასპარეზად...

როგორც ყველაფერში, აქაც ციხე შიგნიდან ტყდება. ის წოდება, რომლის ხელშია უფიდესი ნაწილი ჩვენის ტერიტორიისა, ნელ-ნელა, მაგრამ სისტემატიურად გვაღდის და გვიმზადებს ეკონომიურს მონობას, ისე როგორც ბომბა წინაპარებმა პოლიტიკურ მონობა მოგვიმზადეს და მოგვანიეს კიდეე მე-XVIII საუკუნის დასასრულს. ჩვენდა საბედნიეროდ, ჩვენი „მოწმენიკი წოდება" იმდენად გადაგვარებულია და დაცემული, რომ ეროვნულ საქმეებზედ ინტერესით ვერ გაიმსჭვალება და თავის კერძო ანგარიშებს ვერ მოუტანს მხეიარსლად მთელის ხალხის ინტერესს. ჩვენ არ ვამბობთ, რომ მთელი წოდება ასეთი იყოს; პირიქით, ჩვენ ვიცით, რომ ერთი, თუმცა ძლიერ პატარა, ნაწილი ჩვენი თავადა-ზნაურობისა უფრო ფართო იდეალით არის გამსჭვალული და გათვალისწინებული აქვს კიდეც მომავალი საფრთხე; მაგრამ ამ წოდების უფრო ფართო და მდიდარი წრეები არაფრად დაეგდებენ ჩვენს მოქალაქეს, უბედან სარგებლობენ შემთხვევით და დედიან ბუღიანად გვეკიდიან. დიდი პროცესსი მიწის მობილიზაციისა დაიწყო და დღითი დღე ძლიერდება; თუ დროზე ამ საშინელ წყლულს მალამო არ დაედო, მთელის ერის ორგანიზმი მოიშლება: ქართველი ხალხი ვერც-კი შეიმნევს, ისე ერთიანად ფეხ-ქვეშიდან გამოიცლება მთელი ნიადაგი...

ამ პროცესსის განვითარებას, რასაკვირველია, ხელს უწყობენ და ახლო მომავალში კიდევ უფრო შეუწყობენ გარეშე პირობებში: რუსეთის შინაური პოლიტიკა, რომლის მიმართულება ფიდნიდ-დღე ირკვევა და თან და თან ვიწრო ნაციონალისტურ ხასიათს იღებს. რუსეთის ორი უძლიერესი სტიმული ამოძრავებს განაპირა ქვეყნებისაკენ: ეკონომიური და პოლიტიკური. შიდა რუსეთში აგრარული გამწვავების შესამსუბუქებლად რუსის მშრომელი კლასსები ყოველის ძალ-ღონისა ცდილობენ ხელი შეუწყონ გლეხთა მრავლად გადასახლების განაპირა ქვეყნებში; მეორეს მხრით, არაორუსთა აგრესიულ მოძრაობის ჩასაკრავად და რუსეთის იმპერიის მთლიანობის დასაცავად, რუ-

(ᲒᲐᲒᲠᲫᲔᲚᲔᲑᲐ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲒᲕᲠᲘᲡ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲗᲚᲔᲑᲐᲨᲘ)

ფუბა. ერთის სიტყვით, რადიკალიზმი ვერაფერ დაგვედუფრება. თამამად შეგვიძლიან დავიკვეთოთ, რომ საშინელი კულტურასანი ერი ვართ. ჩვენ „ბურჟუაზიის", თუ კი შესაძლებელი ლაპარაკი ქართველ ბურჟუაზიის შესახებ, და ქართველთა „ბურჟუნვალე წოდების" სრული დეზორგანიზაცია, ერთის მხრით, და შეკავშირებული, პარტიულ დისციპლინით გაწრთვნილი ქართველი პროლეტარიატი ელეხობადა—მეორეს მხრით—განა ყველა ეს საკმაო არ არის იმისთვის, რომ თავი გამოვიდოთ, კმაყოფილებით შუბლზე ხელი გადავისვათ და მერე რიხიანად დავიმახოთ, როგორც უკვე სჩადიან მრავალნი: „ჰხედავთ, რა ყოჩაღები ეყოფილვართ, ვინ გაბედავს და ვინ იტყვის, ქართველი ხალხი უკულტურო, გაუნათლებელი ხალხიაო!" მაგრამ ასეთი უსაფუძვლო თავის ქება და სიხარული ნაადრევი იქნება, ჩვენის აზრით მაინც.

რევოლიუციის პროცესსის დროს კიდევ სპეციალებელია ასეთი თავისქება, ადეს კი, როდესაც მშვიდობიანობა ჩამოვარდა, როდესაც ლაშოთებენი ერვები დაგვიოდგდ და პირ-უთვნელი კრიტიკა მახლოებელ წარსულისა შესაძლებელი და აუცილებელიც გახდა,—ასეთ პირობებში ვალდებულნი ვხდებით გამოვამეღვნოთ შეცდომები წარსულ დროისა და ყოველ-ნაირი დონის-ძიებ ვიხმაროთ, რომ ასეთი შეცდომები ადარ გამეორდეს.

უპირველეს ყოვლისა აღსანიშნავი ის გარემოება, რომ განმთავისუფლებელი მოძრაობა საქართველოშიაც, როგორც, საზოგადოდ, ყველგან, შეადგი იყო უმთავრესად ხალხის უკედურეს სიღარიბისა. მშიერი, მწყურვალი, გლახაკად გადაქცეული, იგი მხურვალედ მიეგება მოძრაობას, მიეკედლა „ახალ თაობას", რადგანაც მასში ეხედავდა საუკეთესო დაცველს თავის ინტერესებისას და გულწრფელ მეგობარს. ქართველი ხალხი, გადავალ ტყავებული და მშიერ-მწყურვალი, რადაც ახალ-გაზეფრის გატაცებით მიეცა ამბოძოკრებულ რევოლიუციის ტალღებს, მხურვალედ დაეწაფა მას და მწარე იარების განკურნების მოლოდინში სული განაბა. არის რადაც მიმზიდველი და მომაჯადოებელი ხალხის ამ მოლოდინში. მაგრამ რამდენადაც მშვენიერია იგი, როდესაც შორიდან უყურებ და ზედა-პირზე დასცურავ, იმდენად საზარელი და გულ-მაძვალელი სურათი გაჩენილება შენ წინ, თუ სიღრმეში ჩაიხედავ, მიყრუებულ კუნჭულებს გადაჰქცევ და კარგად ჩაეკვირდები.

რანაირ მდგომარეობაში იყო ხალხი მოძრაობის დაწყებამდე? ამის გამორკვევას ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს იმის გამორკვევისთვისაც, თუ რად გამოიღო ასეთი ცოტა ნაყოფი ქართველ ხალხის რევოლიუციონურმა გამოსვლამ. სრული და ყოველ-მხრივი ცოდნა ეხასიათება იმ დროისა ერთს წელიწადზე ყოველად შეუძლებელია და ჩვენც ვერ ვიკისრებთ ამას. ვიტყვით მხოლოდ ოოკლედ, რომ სრული უკულტურობიანი და უიმედობით ხასიათდება მთელი ჩვენი მაშინდელი სინამდვილე. არაფითარი კულტურული მუშაობა საქართველოში არ იყო, ხალხს განვითარება ერთს წერტილზე იყო სის მთავრობა ძალიან ცდილობს არარუსთა მოსახლეობა აიერილოს, რათა ამით თავის ბატონობის საქმე გაადვილოს. რამდენად უფრო წინ წავა რუსის ბურჟუაზიულ კლასსების თვითშეგნება და თვითგამამრავლება, მით უფრო გაძლიერდება პროცესსი არა რუსთა ეკონომიურ დაპყრობისა: ეს გზა უფრო ნამდვილია ბიუროკრატიულ ოლიგარქიის პოლიტიკაზე!.. ამიტომ უფროა საშიში და საფრთხილო ჩვენი დღევანდელი მდგომარეობა და ამიტომ უფრო გვმართებს საწინააღმდეგო მუშაობის დაწყება. ამ მუშაობის შესახებ სხვაგან და ჩვენში შემდეგ წერილში ვიტყვით ოროიოდ სიტყვას.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ

—:—

◆ **თათბირი დამშეულების შესახებ.** ამ რამდენისამე დღის წინად, ნამუსტნიკის საბჭოში, როგორც „ზაკავ." გადმოგვცემს, თათბირი ყოფილა მოუსვლელთით დაზარალებულთა შესახებ. თათბირს დასწრებიან გუბერნატორები. მოუწვეიეთ ბერეთელ სომეხთა საქველმოქმედო საზოგადოების ხაზინა-მდგომენი და მაჰმადიანთა წარმომადგენელნი. გუბერნატორებს წაუკითხნიათ თავიანთი მოხსენებანი. სრული ცნობები დაზარალებულთა შესახებ ადმოუჩენია მხოლოდ ერთს, განჯის გუბერნატორს. სხვებს საკმაო ცნობები ვერ შეუკრებიათ. სომხებნი, როგორც ვიცით, თხოოულობდნენ სამ მილიონ მანეთს. მათ აძლევენ თურმე 800,000 მანეთს. სხვითა შორის თავად-ზანაურთა ერთ წინამძღოლს უთქვამს, გორის მაზრაში ბოლს სრულებით არა საქმროობენ...

◆ **სხდომა.** „ქ. შ. წ. კ. გ. საზოგადოების გამგეობამ დღეს, 3 იანვარს, უნდა გადასწყვეტოს ბუბალაშვილის საბელობის სტიპენდიების დანიშვნის საქმე. გამგეობამ მიიღო 250 თხოვნაზე მეტი.

◆ **ვაგზლების თითხოვნილებანი.** ამ დღეებში ტფილისის ტრამვაის დამტარებლებმა წარუდგინეს მოთხოვნილებანი დირექციას. ვატმანები თხოულობენ, დირექციამ ვაგონებს ეფსტეგიანების სისტემის ტორმაზები გაუკეთოს, რადგან ეხლანდელი ტორმაზები ავადგრანისა. მეორე მუხლი მოთხოვნილებებისა შეეხება ლიანდაგზე ქვაშის მოსაყრელ მილების გაუმჯობესობას. ვატმანები ითხოვენ ავგუსტე გამგეფრთხილებელ ნიშნების, ზარის და სხვა ვაგუმჯობესებას, წყნეთის და ოლგას ქუჩაზე სათადარიგო მოსელეთა დაყენებას და სხვას.

◆ **ცენზორის დათხოვნა.** საცენზორო კომიტეტის ქართული ენის ცენზორი ანდრია ღუდაკე სამსახურიდან დათხოვეს.

◆ **მდინარე ლამპეტიცება.** ი. ფ. სეგნერი, რომელიც ამას წინად ტფ. ქალაქის გამგეობის არქივში მრავალი მასალა აუოფილა, საქართველოს ისტორია-არქეოლოგიის შესასწავლად, გვიმოუგზავნეს. საკითხია ისტორიკოსებმა და არქეოლოგებმა უურადღება მიაქცევ-ონ ამას.

◆ 31 დეკემბერს ეკლესიაში, ბ. ა. ზაკარიას სასულიერო დაკმაყოფილებულ ... ...

გივრად 700-ზე მეტია მოთავსებული, საავადმყოფოს მოუწყობლობა, სანოვაგის უვარგისობა, სპეტენბრის უსუფთაობა, მოსამსახურეთა უკეთილი მოპყრობა და სხვა.

◆ გუბერნატორი სლავოჩინსკი ამ ეამად ტფილისშია, როგორც ამბობენ, იმ აზრით, რომ ქუთაისის გუბერნიის დამშეულთა დასახმარებლად მოითხოვოს დახმარება სახელმწიფო ბანკინიდან; მის მიერ შეკრებილი ცნობებით, მეცხოვრეთ დასკარდებათ 2 მილიონი ფუთი სიმინდი.

◆ გუბერნატორმა დაიბარა რამდენიმე ვაჭარი და გააფრთხილა, თუ ვინმეს ვაჭართაგანმა დაკაბაყფფილა პარტიის და სხვათა სახელით მოთხოვნილები ფულის შესახებ, პასუხის გებაში იქნება მიცემული.

◆ უკვე გაცნობილი, რომ მეფურნეები, წინანდელზედ სამჯერ დაღეგენილებისა, ნიხრაზე ძვირად ყიდიან ჭერს. ქალაქის გამგეობამ 60 ოქში შეადგინა და წარუდგინა გუბერნატორს, რომელმაც მეფურნეები ხუთმეტ-ხუთმეტის მანეთით დაჯარიმა. მეფურნეები შეუდგებენენ და აკვლევ შიმართეს გამკეთას ინოთენრთ.

◆ ქალაქის სპეშნ ორჯელ შეხვლებელად ეწერა ესენ დაეკაოფოფილნენა სასელიერო უწყების წინაადგეს, რომ საკათედრო ტაძარს გალავანი შემოეკალოს, სასელიერო უწყებს ეს საქმე განუსაზღვრებია საგუბერნიო საკრებულოში. ამ უკანასკნელს განუხილავს იგი ქალაქის წარმომადგენლობა დაუწყრებლად და სანიგარი შეუწყნარებია.

◆ 20 დეკემბრიდან დაწყებული ხადგილ-მამულო ბანკში სწარმოოს ვაჭრობა დაგირავებულ მამულების გასაყიდად. უმეტესმა ნაწილმა მსესხებლებისამან ვერ შეიტანა ფული და ვაჭრობა გადაიდო ანგარის პირველ რიცხვებამდის, როდესაც მოხდება მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა.

◆ 23 დეკემბერს ბულვარის მახლობლად რეგოლვერით ფასტრეს ერთი ებრაელი; რეგოლვერის მსროლელი ვერ აღმოაჩინეს და მახლობელი მოლხენები დაჯარიმეს.

ილია ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ფონდი

ქ. ერეკლეში შეტოვრეს ქართველთა ერთი წრეს, ამ ორის წლის წინად, ილია ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲘᲡ-ᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲓᲐᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲤᲝᲜᲓᲘ—ᲨᲔᲛᲬᲧᲝᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲧᲝᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲑᲐ. ᲐᲛ ᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ.

◆ გუბერნატორი სლავოჩინსკი ამ ეამად ტფილისშია, როგორც ამბობენ, იმ აზრით, რომ ქუთაისის გუბერნიის დამშეულთა დასახმარებლად მოითხოვოს დახმარება სახელმწიფო ბანკინიდან; მის მიერ შეკრებილი ცნობებით, მეცხოვრეთ დასკარდებათ 2 მილიონი ფუთი სიმინდი.

◆ გუბერნატორმა დაიბარა რამდენიმე ვაჭარი და გააფრთხილა, თუ ვინმეს ვაჭართაგანმა დაკაბაყფფილა პარტიის და სხვათა სახელით მოთხოვნილები ფულის შესახებ, პასუხის გებაში იქნება მიცემული.

◆ უკვე გაცნობილი, რომ მეფურნეები, წინანდელზედ სამჯერ დაღეგენილებისა, ნიხრაზე ძვირად ყიდიან ჭერს. ქალაქის გამგეობამ 60 ოქში შეადგინა და წარუდგინა გუბერნატორს, რომელმაც მეფურნეები ხუთმეტ-ხუთმეტის მანეთით დაჯარიმა. მეფურნეები შეუდგებენენ და აკვლევ შიმართეს გამკეთას ინოთენრთ.

◆ ქალაქის სპეშნ ორჯელ შეხვლებელად ეწერა ესენ დაეკაოფოფილნენა სასელიერო უწყების წინაადგეს, რომ საკათედრო ტაძარს გალავანი შემოეკალოს, სასელიერო უწყებს ეს საქმე განუსაზღვრებია საგუბერნიო საკრებულოში. ამ უკანასკნელს განუხილავს იგი ქალაქის წარმომადგენლობა დაუწყრებლად და სანიგარი შეუწყნარებია.

◆ 20 დეკემბრიდან დაწყებული ხადგილ-მამულო ბანკში სწარმოოს ვაჭრობა დაგირავებულ მამულების გასაყიდად. უმეტესმა ნაწილმა მსესხებლებისამან ვერ შეიტანა ფული და ვაჭრობა გადაიდო ანგარის პირველ რიცხვებამდის, როდესაც მოხდება მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობა.

◆ 23 დეკემბერს ბულვარის მახლობლად რეგოლვერით ფასტრეს ერთი ებრაელი; რეგოლვერის მსროლელი ვერ აღმოაჩინეს და მახლობელი მოლხენები დაჯარიმეს.

ᲘᲚᲘᲐ ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲘᲡ ᲤᲝᲜᲓᲘ

ქ. ერეკლეში შეტოვრეს ქართველთა ერთი წრეს, ამ ორის წლის წინად, ილია ᲭᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲘᲡ-ᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲝᲓᲐᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲤᲝᲜᲓᲘ—ᲨᲔᲛᲬᲧᲝᲚᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲓᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲧᲝᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ. ᲐᲛ ᲐᲠᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ.

◆ 23 დეკემბერს ბულვარის მახლობლად რეგოლვერით ფასტრეს ერთი ებრაელი; რეგოლვერის მსროლელი ვერ აღმოაჩინეს და მახლობელი მოლხენები დაჯარიმეს.

ᲞᲠᲝᲕᲘᲜᲪᲘᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

Ბ. ᲛᲐᲠᲯᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘ. 26 ᲥᲠ—ᲗᲕᲔᲚᲘᲬᲘᲜᲘ ᲛᲐᲡᲗᲐᲜᲘᲡ ᲒᲐᲜᲘᲗᲠᲯᲔᲑᲘᲗᲘᲗ ᲛᲘᲜᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐᲒᲐᲜᲘᲗᲘᲡ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲘᲗ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲓᲐᲛᲔᲠᲘᲚᲘᲐ ᲒᲐᲛᲝᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲤᲣᲚᲘᲡ ᲠᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐ ᲡᲮᲕᲐ.

◆ ᲥᲐᲚᲘᲐᲜᲘᲡ ᲡᲐᲥᲝᲛᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲨᲔᲨᲚᲘᲡ

მოსმობოს შემდეგ ᲗᲕᲔᲑᲘᲡ: შემოწირულის ჩვენება, ანგარიცა, 25% „ᲮᲔᲚᲘᲡ“ მამინის ნაწილებზედ, ᲗᲕᲘᲡ შემოწირვა, ᲯᲐᲛᲘᲡᲒᲐᲠᲘᲡ 4 მან. დანიშვნა, აგენტების ᲗᲕᲘᲡ დამატებულ ფულების ნაწილ-ნაწილად გამოსაგარიშება; წინად „ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲡᲘ“ აძლევდნენ 20% და 25 ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲘᲗᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ, ᲐᲮᲚᲐ ᲛᲘᲜ 10%, ᲘᲡᲘᲝ თუ დიდი ᲬᲜᲘᲡ ᲒᲐᲢᲐᲜᲘᲚᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲐᲛᲘᲜᲐ; ᲛᲝᲚᲝᲗ ᲒᲐᲜᲘᲠᲐᲮᲘᲡ ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲠᲔ ᲒᲐᲛᲝᲛᲧᲕᲐᲚᲘ ᲛᲐᲛᲘᲜᲐᲗᲐᲜ ᲤᲘᲜᲐᲜᲡᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲪᲐᲜᲐ.

ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲘᲡᲗᲐᲜ ᲛᲝᲚᲐᲞᲐᲠᲐᲜᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲒᲐᲠᲘᲗᲣᲠᲘᲡ ᲗᲐᲜᲐᲛᲬᲘᲚᲝᲑᲐ. 14 ᲜᲝᲛᲘᲛᲑᲠᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲒᲐᲠᲘᲗᲣᲠᲘ ᲬᲐᲠᲣᲓᲒᲜᲘᲡ ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲓᲐᲬᲧᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲐ, ᲠᲝᲛ ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲗᲮᲝᲕᲜᲔᲚᲝᲑᲐ; ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲓᲐᲒᲠᲬᲜᲘᲗᲐ, ᲠᲝᲛ ᲘᲡ ᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲗᲐ ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠ ᲣᲤᲚᲔᲑᲘᲗᲐ ᲛᲝᲛᲐᲪᲐᲜᲐ 1905 ᲬᲚᲘᲡ, ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲝᲡ ᲗᲕᲘᲗ ᲓᲐᲒᲕᲘᲠᲗᲐᲕᲝᲗ; თუ ᲒᲘᲜᲓᲘᲗᲐᲕᲐ ᲓᲐᲛᲔᲜᲐᲓᲐ ᲓᲐᲒᲘᲜᲝᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲛᲐᲜᲘ ᲒᲠᲣᲜᲗ ᲓᲠᲝᲕᲐᲓ ᲐᲠ ᲓᲐᲒᲠᲩᲔᲑᲝᲗ; ᲐᲥᲓᲐᲜ ᲛᲝᲛᲗᲮᲝᲕᲔᲚᲘᲡ ᲮᲐᲖᲘᲡᲐᲮᲝᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐᲜᲘᲨᲐᲕᲐ ᲛᲐᲗ ᲧᲣᲗᲘᲡ ᲓᲠᲝᲖᲔ ᲓᲐᲜᲘᲨᲐᲕᲗ, ᲠᲝᲛ ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐᲗ ᲓᲐᲒᲠᲩᲔᲑᲝᲗ ᲓᲐᲛᲔᲜᲐᲓᲐ ᲛᲝᲛᲗᲮᲝᲕᲜᲔᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲣᲓᲒᲜᲘᲗ. ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐᲗ ᲓᲐᲒᲘᲜᲝᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜ ᲓᲐᲛᲔᲜᲐᲓᲐ ᲛᲝᲛᲗᲮᲝᲕᲜᲔᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲣᲓᲒᲜᲘᲗ. ᲐᲒᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐᲗ ᲓᲐᲒᲘᲜᲝᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜ ᲓᲐᲛᲔᲜᲐᲓᲐ ᲛᲝᲛᲗᲮᲝᲕᲜᲔᲚᲘᲡ ᲬᲐᲠᲣᲓᲒᲜᲘᲗ ᲐᲠᲐᲜᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲡᲘ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲐᲜ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲓᲐᲛᲝᲙᲘᲓᲔᲑᲣᲚᲘ